

**PROGRAM BUDOWANIA SYSTEMU OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ W
CIESZYNIE NA LATA 2008 - 2013**

Cieszyn 2008

Spis treści

Wstęp		3
Podstawa prawna Programu		4
Zgodność Programu z innymi dokumentami		4
Podstawy prawne funkcjonowania gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną	5	
Opis funkcjonującego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną w Cieszynie	7	
Cele Programu		14
Zadania Programu		14
Realizacja Programu		16

Wstęp

Pogram zawiera opis funkcjonującego w Cieszynie systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną. W Programie zostały określone zadania, które mają doprowadzić do usprawnienia i rozwijania tego systemu.

Podstawą do opracowania Programu było uznanie rodziny jako najlepszego środowiska zapewniającego opiekę i wychowanie dziecku. Dlatego, wszystkie działania podejmowane w ramach tego systemu powinny przede wszystkim koncentrować się na wspieraniu rodziny w prawidłowym wykonywaniu jej funkcji, bądź na przywracaniu jej prawidłowego funkcjonowania.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną, która powinna zaspokoić potrzeby każdego z jej członków. Jest miejscem, gdzie człowiek wchodzi w podstawowe dla siebie związki z innymi ludźmi, uczy się bliskości emocjonalnej.

Podstawą do życia jest zaspokojenie potrzeb fizjologicznych i biologicznych, które powinna gwarantować rodzina. Jeżeli związek pomiędzy rodzicami jest zdrowy i funkcjonalny, to dzieci mają możliwość prawidłowego rozwoju. Przez kontakt z matką i ojcem dziecko zaspokaja swoją potrzebę bezpieczeństwa, miłości i przynależności. Na bazie tej interakcji dziecko buduje swoją tożsamość, swoje „ja”, tworząc podwaliny pod przyszłą autonomię człowieka dorosłego. Rodzina wywiera istotny wpływ na kształtowanie się postaw, aspiracji, systemów wartości.

Rodzina jest jednym z najważniejszych czynników socjalizacji, jest pierwszym i najbardziej trwałym światem społecznym dla niemowlęcia i dziecka. W niej powstają pierwsze i najbardziej trwałe więzi społeczne. Możliwości życiowe jednostki, zdrowie, wykształcenie są w dużym stopniu uzależnione od rodziny, w której się urodziła, bowiem dziecko wchodzi zawsze w pewien układ stworzony przez rodziców.

Dezorganizacja rodziny to stan, w którym członkowie rodziny nie wykonują swoich wzajemnych obowiązków. W rodzinie zdezorganizowanej gospodarstwo domowe ulega rozpadowi, postawy rodziców stają się antagonistyczne, zanikają jej funkcje socjalizacyjne, a przede wszystkim wychowawcze.

Nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny, błędne lub złe wypełnianie ról społecznych, powoduje jej destrukcję. Następuje przekazanie złych wzorców, z którymi identyfikują i utożsamiają się dzieci.

Rodzina z problemami opiekuńczo – wychowawczymi nie spełnia swoich podstawowych

zadań, a problemy te mogą wynikać z niedojrzałości życiowej rodziców, która powoduje zaburzenia w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych, wyuczonej bezradności życiowej, niezaradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, zaburzonej struktury rodziny (rodzina niepełna), słabości charakteru i ulegania niekorzystnym wpływom otoczenia, uzależnienia od środków psychoaktywnych, przemocy domowej, chorób psychicznych i somatycznych. W sytuacjach kryzysowych, gdy rodzina nie radzi sobie z problemami, w szczególności gdy sytuacja taka powoduje zagrożenie zdrowia lub życia dzieci, niezbędna jest interwencja odpowiednich służb.

Mając na uwadze fundamentalną rolę rodziny, zarówno w wymiarze społecznym, jak i indywidualnym, niezbędne jest organizowanie w ramach gminnego systemu, działań profilaktycznych, zapobiegających występowaniu negatywnych zjawisk, mogących mieć wpływ na jej funkcjonowanie, działań wspierających i wzmacniających ją, a także korekcyjnych w sytuacji gdy nie wypełnia prawidłowo swoich zadań.

1. Podstawa prawna Programu

Podstawą prawną do opracowania Programu budowania systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w Cieszynie na lata 2008 - 2013 jest art. 17 ust. 1 pkt 13) oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.).

2. Zgodność Programu z innymi dokumentami

Program budowania systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w Cieszynie na lata 2008 – 2013 jest zgodny z założeniami "Programu wspierania jednostek samorządu terytorialnego w budowaniu lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną" Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz zapisami Strategii Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020.

Program jest także spójny z "Programem Pomocy Społecznej Miasta Cieszyna na lata 2007 – 2013, stanowiącym część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Cieszyna na lata 2007 – 2013.

3. Podstawy prawne tworzenia i funkcjonowania gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną

1) Ustawa o pomocy społecznej

Zadania gminy w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną oraz rozwiązywania problemów opiekuńczo – wychowawczych określa ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej i należy do nich:

- a) tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną (zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym określone w art.17 ust. 1 pkt 13);
- b) prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego (zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym określone w art.17 ust.1 pkt 12);
- c) prowadzenie i zapewnienie miejsc w ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki, w tym domów o zasięgu gminnym, dla samotnych matek z dziećmi (zadanie własne gminy określone w art.17 ust.2 pkt 3);
- d) praca socjalna prowadzona z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb społeczności (zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym określone w art.17 ust.1 pkt 10).

Poza ustawą o pomocy społecznej inne ustawy - ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii nakładają na gminę szereg zadań związanych z profilaktyką i opieką nad dzieckiem i rodziną.

2) Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zobowiązuje gminę do realizacji między innymi takich zadań:

- a) udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie (art. 4¹ ust.1 pkt 2);
- b) prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenia pozalekcyjnych zajęć

sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych (art. 4¹ ust.1 pkt 3).

Zadania te szczegółowo są określane i realizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Cieszyna, uchwalanego corocznie przez Radę Miejską.

3) Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii nakłada na gminę obowiązek realizacji między innymi takich zadań:

- a) udzielania rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej (art.10. ust.1 pkt 2);
- b) prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenia zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych (art.10 ust.1 pkt 3).

Zadania te szczegółowo są określane i realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Cieszyna, uchwalanego corocznie przez Radę Miejską Cieszyna.

4. Opis funkcjonującego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną w Cieszynie

Rozwiązywanie problemów społecznych oraz podejmowanie działań zapobiegających ich występowaniu jest jednym z najważniejszych zadań każdej gminy. Wszystkie działania temu służące powinny być realizowane w ramach spójnego systemu, którym koordynuje jedna instytucja - jednostka administracji samorządowej, a jej równorzędnymi partnerami są organizacje pozarządowe oraz inne podmioty działające w różnych sektorach życia publicznego.

System pomocy społecznej w Cieszynie tworzą jednostki organizacyjne pomocy społecznej prowadzone przez Gminę, organizacje pozarządowe działające w sferze socjalnej,

oraz placówki prowadzone przez te organizacje, a także pośrednio, inne jednostki organizacyjne gminy, jednostki organizacyjne powiatu, działające w szeroko rozumianym obszarze polityki społecznej, zdrowia i oświaty, sądownictwo, placówki służby zdrowia, służby mundurowe, sektor gospodarczy.

Funkcjonujący w Cieszynie system pomocy społecznej zapewnia kompleksową pomoc dla dzieci i młodzieży, rodzin z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi, osób bezrobotnych, osób bezdomnych, osób uzależnionych i ich rodzin, ofiar przemocy, osób niepełnosprawnych, osób długotrwale lub ciężko chorych oraz osób starszych.

Jego założeniem jest współpraca, współdziałanie i partnerstwo w tworzeniu i realizacji programów z obszaru polityki społecznej, rozwijaniu aktywnych form pomocy, w których potrzebujący angażowani są w proces zmiany, a także w tworzeniu warunków i promowaniu aktywności społecznej różnych środowisk.

Funkcjonujący system opiera się na działaniach profilaktycznych, edukacyjnych, kompensacyjnych oraz korekcyjno - wspierających.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w zakresie swoich kompetencji pełni rolę jednostki koordynującej wiele działań realizowanych w ramach tego systemu, w tym systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

Częściami składowymi systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną w Cieszynie są następujące instytucje, placówki i organizacje działające na terenie miasta, które w całości lub w części realizują zadania w tym zakresie:

1) Instytucje:

a) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:

- ~ prowadzi pracę socjalną z rodzinami w celu poprawy ich funkcjonowania;
- ~ udziela pomocy finansowej;
- ~ organizuje dożywianie dzieci;
- ~ organizuje i wspiera akcje na rzecz rodzin wielodzietnych;
- ~ realizuje program „Wyrównywania szans edukacyjnych i społecznych dzieci i młodzieży” w ramach organizowanego wolontariatu;
- ~ współpracuje przy realizacji programów wolontariackich, w tym Programu „Starszy Brat -Starsza Siostra”;
- ~ współpracuje ze szkołami, placówkami opiekuńczo -wychowawczymi oraz

organizacjami przy realizacji programów na rzecz dzieci, m.in. w zakresie organizacji paczek świątecznych dla dzieci z najuboższych rodzin, organizacji wypoczynku dla dzieci i młodzieży;

~ podejmuje działania związane z przeciwdziałaniem dysfunkcjom rodziny i patologiom społecznym;

~ wspiera i realizuje programy profilaktyczne, edukacyjne i informacyjne w szkołach i przedszkolach.

b) Szkoły i przedszkola:

~ współpracują z instytucjami pomocowymi i organizacjami pozarządowymi w sprawach dotyczących problemów rodzin;

~ realizują programy informacyjne, edukacyjne i profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży;

~ podejmują działania zmierzające do włączania rodziców w proces pedagogiczny;

~ organizują douczanie;

~ organizują akcje i kampanie na rzecz rodzin.

c) Sąd Rejonowy - kuratorzy sądowi:

~ realizują zadania o charakterze wychowawczo - resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym, związane z wykonywaniem orzeczeń sądu.

d) Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna:

w zakresie diagnozy:

~ przeprowadza badania dzieci zgłaszających się do Poradni;

~ dokonuje diagnozy potrzeb edukacyjnych odchyłeń i zaburzeń rozwojowych dzieci i młodzieży;

~ kwalifikuje do odpowiednich form pomocy psychologiczno - pedagogicznej, logopedycznej, profilaktyczno- wychowawczej, opieki;

~ orzeka o potrzebie kształcenia specjalnego, indywidualnego oraz zajęć

- ~ rewalidacyjno - wychowawczych (na wniosek rodzica);
- ~ udziela pomocy dzieciom poniżej 3 roku życia;
- ~ udziela pomocy rodzicom i nauczycielom w diagnozowaniu i rozwijaniu potencjalnych możliwości oraz mocnych stron dzieci.

w zakresie terapii:

- ~ prowadzi terapię indywidualną, grupową, terapię rodzin;
- ~ organizuje zajęcia z młodzieżą szkół podstawowych i gimnazjów;
- ~ organizuje spotkania z młodzieżą szkół ponadgimnazjalnych - zajęcia integracyjne, komunikacji, antystresowe;
- ~ inspiruje działania terapeutyczne w szkołach i innych placówkach;
- ~ udziela konsultacji i innych form pomocy merytorycznej w zakresie zaburzeń rozwojowych i dysfunkcji.

w zakresie doradztwa:

- ~ prowadzi doradztwo psychologiczne, pedagogiczne i logopedyczne dla dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli;
- ~ kształtuje u młodzieży umiejętności racjonalnego wyboru kierunku kształcenia i zawodu;
- ~ zapoznaje młodzież i rodziców z czynnikami warunkującymi dokonanie prawidłowego wyboru dalszego kształcenia zawodu i planowania kariery zawodowej;
- ~ rozszerza wiedzę o zawodach, szkołach ponadgimnazjalnych i wyższych.

w zakresie profilaktyki zaburzeń rozwojowych i trudności wychowawczych:

- ~ wspiera rodzinę i szkołę poprzez popularyzację wiedzy psychologiczno - pedagogicznej (m.in. przez Internet) i współpracę z ośrodkami pomocy społecznej w trosce o pomoc socjalną dla uczniów i rodzin potrzebujących pomocy;
- ~ prowadzi profilaktykę problemów uzależnień;
- ~ udziela pomocy psychologiczno - pedagogicznej dzieciom i młodzieży z grup ryzyka;
- ~ zapewnia stały kontakt z instytucjami i organizacjami środowiskowymi w celu

ustalenia środków zaradczych w konkretnych sytuacjach;

- ~ rozwija umiejętności wychowawcze rodziców i nauczycieli poprzez określenie metod postępowania z uczniami napotykającymi na szczególne trudności w procesie edukacyjnym w celu wykrycia przyczyn niepowodzeń w nauce oraz zaburzeń zachowania u dzieci i młodzieży;
- ~ prowadzi edukację prozdrowotną wśród uczniów, nauczycieli i rodziców;
- ~ orzeka i kwalifikuje dzieci wymagające kształcenia specjalnego do odpowiednich typów szkół i zakładów specjalnych oraz nauczania integracyjnego.

e) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie:

- ~ organizuje opiekę w rodzinach zastępczych i udziela pomocy finansowej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci;
- ~ zapewnia opiekę i wychowanie dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców poprzez prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży;
- ~ udziela wsparcia finansowego i pomocy w usamodzielnianiu się młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo - wychowawcze;
- ~ organizuje spotkania dla rodzin zastępczych;
- ~ pozyskuje nowe rodziny zastępcze.

f) Oddział dla Dzieci Biblioteki Miejskiej w Cieszynie:

- ~ prowadzi działalność informacyjną i edukacyjną z zakresu profilaktyki uzależnień;
- ~ organizuje zajęcia plastyczno – manualne;
- ~ organizuje zajęcia biblioterapeutyczne;
- ~ organizuje zajęcia grupy teatralnej;
- ~ organizuje zajęcia dla dzieci specjalnej troski.

g) Placówki opiekuńczo - wychowawcze, w tym rodziny zastępcze:

- ~ zabezpieczają należyte wychowanie oraz wykształcenie przebywającym w nich

wychowankom;

~ organizują pomoc osobom usamodzielniającym się, w tym występują o przydział mieszkania.

h) Komenda Powiatowa Policji w Cieszyńcu:

~ podejmuje działania służące rozwiązywaniu problemów związanych z nadużywaniem alkoholu;

~ podejmuje działania chroniące ofiary przemocy w rodzinie w ramach tzw. Procedury „Niebieskiej Karty”;

~ podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień (organizuje szkolenia, prelekcje dla rodziców, spotkania edukacyjne dla uczniów).

i) Zakład Budynków Miejskich Sp. z o.o.:

~ odpowiedzialny jest za zabezpieczanie mieszkań przeznaczonych dla osób opuszczających placówki opiekuńczo - wychowawcze.

j) Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji:

~ organizuje zajęcia sportowo - rekreacyjne dla dzieci i młodzieży.

2) Organizacje pozarządowe:

a) Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem”:

~ w ramach Centrum Profilaktyki Edukacji i Terapii „Kontakt” realizuje program pracowni twórczych dla dzieci i młodzieży (pracownia plastyczna, ceramiczna, komputerowa, fotograficzna), organizuje pomoc psychologiczną i socjoterapeutyczną dla dzieci i młodzieży, organizuje pomoc psychologiczną i prawną dla rodziców, organizuje zajęcia wakacyjne dla dzieci i młodzieży, organizuje różne grupy wsparcia;

~ w ramach Domu Matki i Dziecka „Słonecznik” udziela schronienia, pomocy psychologicznej, socjalnej i prawnej matkom z dziećmi do 3 lat, pomaga w kształtowaniu umiejętności społecznych, opieki nad dzieckiem, planowania budżetu;

~ w ramach Hostelu „Przeciw Przemocy - Wyrównać Szanse” zapewnia pomoc

interwencyjną, schronienie dla kobiet i dzieci ofiar przemocy, pomoc psychologiczną, socjalną i prawną, telefon zaufania;

- ~ prowadzi Centrum Wolontariatu;
- ~ realizuje program wolontariacki „Starszy Brat - Starsza Siostra”, którego celem jest udzielanie pomocy dzieciom z rodzin niepełnych, dysfunkcyjnych oraz dzieciom niepełnosprawnym;
- ~ prowadzi Młodzieżowy Klub Środowiskowy „Graciarnia”, w ramach którego organizowane są zajęcia teatralno – kabaretowe, językowe, edukacyjne, psychologiczne, fotograficzne;
- ~ realizuje programy skierowane do dzieci i młodzieży oraz rodziców.

b) Towarzystwo Przyjaciół Dzieci:

- ~ prowadzi środowiskowe ogniska wychowawcze;
- ~ realizuje programy świetlic (zajęcia grupowe, sportowo - rekreacyjne, kulturotwórcze, plastyczne, muzyczne, itp.);
- ~ organizuje pomoc psychologiczną;
- ~ organizuje dożywanie dzieci i młodzieży;
- ~ realizuje programy informacyjne, edukacyjne i profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży oraz rodziców;
- ~ organizuje wypoczynek wakacyjny dla dzieci i młodzieży;
- ~ prowadzi nieformalną grupę wsparcia dla rodzin zastępczych korzystającą z doradztwa kadry TPD;
- realizuje własne programy i zadania nakierowane na poprawę funkcjonowania rodziny.

c) Związek Harcerstwa Polskiego:

- ~ organizuje czas wolny dzieci i młodzieży;
- ~ organizuje letni i zimowy wypoczynek;
- ~ realizuje programy wychowawcze;
- ~ współpracuje z rodzicami.

d) „Teen Challenge” Chrześcijańska Misja Społeczna:

- ~ prowadzi Klub Środowiskowy dla dzieci „Elim”, w ramach którego

organizowane są zajęcia rozwijające zainteresowania – między innymi plastyczne, muzyczne, kulinarne, językowe, teatralne, zajęcia edukacyjne, profilaktyczne, prowadzone jest douczanie oraz dożywanie dzieci;

~ prowadzi Punkt Konsultacyjny ds. Narkomanii, w ramach którego oferowane jest poradnictwo, prowadzone są grupy wsparcia dla rodziców, organizowana jest pomoc, w tym grupy wsparcia dla osób eksperymentujących z narkotykami, prowadzone są zajęcia edukacyjno – profilaktyczne w szkołach, zajęcia kształtujące umiejętności psychospołeczne.

e) Cieszyńskie Stowarzyszenie Młodzieży Twórczej:

~ organizuje czas wolny dzieci i młodzieży;
~ realizuje programy wychowawcze;
~ współpracuje z rodzicami.

f) Towarzystwo Psychoprofilaktyczne w Bielsku - Białej:

– organizuje szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze w ramach Programu PRIDE (Parent's Resource for Information Development and Education - Narzędzia Informacji Rozwoju i Edukacji dla Rodziców).

3) Inne podmioty:

a) placówki służby zdrowia.

b) placówki opiekuńcze i oświatowe.

5. Cele Programu

Cele Programu:

- 1) Rozwijanie i usprawnianie funkcjonującego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w Cieszynie;
- 2) Promowanie rodziny jako wartości.

6. Zadania Programu

1) Zadania własne gminy:

- a) Rozwijanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i wspierających, skierowanych do dzieci i rodziny, w celu zapobiegania występowaniu różnych dysfunkcji;
- b) Rozwijanie systemu wsparcia - psychologicznego, prawnego, socjalnego - dla rodzin, w tym rodzin niewydolnych wychowawczo;
- c) Opracowanie i wdrażanie programów pracy z rodziną mających na celu zminimalizowanie przyczyn dysfunkcji;
- d) Doskonalenie metod i technik pracy socjalnej z rodziną, między innymi poprzez podnoszenie kwalifikacji osób pomagających;
- e) Realizacja programów rządowych i lokalnych na rzecz rodziny;
- f) Wspieranie i umacnianie środowiskowych form pomocy dzieciom i rodzinie;
- g) Wspieranie działalności ośrodków wsparcia o zasięgu gminnym, oferujących pomoc samotnym matkom;
- h) Rozwijanie współpracy z podmiotami zajmującymi się pomocą rodzinie, w tym opracowanie programu współpracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, organizacjami pozarządowymi oraz placówkami opiekuńczo - wychowawczymi (rodzinami zastępczymi);
- i) Tworzenie warunków do powrotu dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo - wychowawczych do rodziny biologicznej, w tym opracowanie i realizacja programu pracy z rodziną biologiczną dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych;
- j) Zorganizowanie na terenie gminy systemu oparcia społecznego dla dzieci opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze.

2) Zadania podejmowane przez Gminę we współpracy z samorządami innych szczebli oraz podmiotami innych sektorów życia publicznego w zakresie realizacji ich zadań:

- a) Współpraca z różnymi podmiotami w wyrównywaniu szans edukacyjnych i społecznych dzieci i dorosłych:
  - współdziałanie z organizacjami pozarządowymi w realizacji programów wolontariackich,
  - organizacja douczania,

- wspieranie podmiotów prowadzących placówki opiekuńczo - wychowawcze wsparcia dziennego, a także podmiotów organizujących czas wolny oraz wypoczynek letni i zimowy dla dzieci i młodzieży;
- b) Wspieranie samorządu powiatowego w tworzeniu systemu adaptacji do samodzielnego życia dla wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze.

7. Realizacja Programu

Za koordynowanie realizacji zadań określonych w Programie, a także bezpośrednią realizację ich części odpowiedzialny jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie. Pełni on jednocześnie, w zakresie swoich kompetencji, rolę jednostki koordynującej funkcjonowanie systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną w Cieszynie i ściśle współpracuje z pozostałymi podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny.

Zadania określone w Programie realizowane będą w ramach podstawowej działalności Ośrodka, także z wykorzystaniem projektów socjalnych.

Zakłada się, że niektóre zadania w całości lub części mogą zostać zlecone do realizacji organizacjom pozarządowym.

W ramach rocznych sprawozdań z działalności Ośrodka, przedstawiana będzie informacja o zakresie i efektach zrealizowanych zadań, ujętych w Programie.